

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje“ i „obveza uzdržavanja“? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatu za uzdržavanje?

Uzdržavanje je pojam iz obiteljskog prava koji se temelji na jednom od temeljnih načela obiteljskog prava – na načelu uzajamne pomoći među članovima obitelji, odnosno na načelu obiteljske solidarnosti. Naknade za uzdržavanje obično se plaćaju dobrovoljno, posebno zbog obiteljskih veza među članovima obitelji, ali isto tako mogu ih prisilno naplatiti sudovi.

U Sloveniji se pojam uzdržavanja odnosi na uzdržavanje (bivših) bračnih drugova, djece i roditelja. On označava uzdržavanje i potporu te plaćanje za uzdržavanje i alimentaciju, koje je sud odobrio u konkretnom iznosu. Stoga se taj pojam odnosi na sve što određena osoba u skladu sa zakonom mora izdvojiti za potrebnu pomoć djetetu ili bračnom drugu. Može se odnositi i na pomoć za roditelje koji nemaju dovoljno sredstava da se sami uzdržavaju i koje moraju uzdržavati djeca. Taj se pojam može odnositi i na plaćanja za uzdržavanje u smislu novčanih iznosa izdvojenih za uzdržavanje.

Roditelji imaju obvezu uzdržavati svoju **djecu** (članak 183. Obiteljskog zakona (*Družinski zakonik*)).

Punoljetna djeca imaju obvezu uzdržavati **roditelje** u skladu sa svojim mogućnostima ako roditelji nemaju dovoljno sredstava da se sami uzdržavaju i ne mogu steći ta sredstva, ali samo onoliko dugo koliko su roditelji uzdržavali njih. Punoljetna djeca ne moraju uzdržavati roditelja koji prema njima neopravdano nije izvršavao svoju obvezu uzdržavanja (članak 185. Obiteljskog zakona).

Bračni ili izvanbračni drugovi imaju obvezu uzdržavati djecu svojeg bračnog ili izvanbračnog druga koja žive s njima, osim ako dijete može uzdržavati taj ili drugi roditelj.

Ta obveza prestaje nakon prestanka bračne ili izvanbračne zajednice s majkom ili ocem djeteta, osim ako je bračna ili izvanbračna zajednica prestala smrću majke ili oca djeteta. U tom slučaju nadživjeli bračni ili izvanbračni drug ima obvezu uzdržavati dijete pokojnog bračnog ili izvanbračnog druga samo ako je živio s djetetom u trenutku prestanka bračne ili izvanbračne zajednice (članak 187. Obiteljskog zakona).

Bračni drug koji nema sredstva za život i nezaposlen je, ali ne svojom krivnjom, može zatražiti pomoć od svojeg bračnog druga ako je on može pružiti (članak 62. Obiteljskog zakona).

Bračni drug koji ne prima naknadu za uzdržavanje te koji nema sredstva za život i nezaposlen je, ali ne svojom krivnjom, može zatražiti naknadu za uzdržavanje od svojeg bračnog druga u postupku razvoda braka ili u zasebnom sudskom postupku koji mora pokrenuti u roku od godine dana od pravomoćnosti rješenja o razvodu (članak 100. Obiteljskog zakona).

2 Do koje godine dijete može primati doplatu za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Roditelji imaju obvezu uzdržavati djecu do **punoljetnosti** tako da u skladu sa svojim mogućnostima osiguraju životne uvjetne nužne za njihov razvoj.

Dužni su uzdržavati dijete koje je upisano u srednju školu i nakon što je postalo punoljetno, ako se školuje po redovitom programu i nije zaposleno te ako nije prijavljeno kao nezaposleno, odnosno do prvog završetka srednje škole ili završetka najviše razine općeg ili strukovnog obrazovanja koje se može steći prema propisima o srednjoškolskom obrazovanju. Obveza uzdržavanja završava kada dijete navrší 26 godina.

Roditelji imaju obvezu uzdržavati dijete koje je upisano u strukovnu srednju školu ako se redovito školuje i nije zaposleno te ako nije registrirano kao nezaposleno, odnosno sve dok prvi put ne završi srednje strukovno obrazovanje u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje srednje strukovno obrazovanje.

Roditelji imaju obvezu uzdržavati dijete koje je upisano u program visokog obrazovanja ako se ono redovito školuje i nije zaposleno te ako nije registrirano kao nezaposleno, odnosno sve dok prvi put ne završi preddiplomski studij, diplomski studij ili integrirani diplomski studij u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje visoko obrazovanje. Ako studijski program koji dijete pohađa traje dulje od četiri godine, obveza uzdržavanja produljuje se za onoliko vremena koliko studijski program premašuje te četiri godine.

Obveza uzdržavanja završava kad dijete **navrší 26 godina**.

Roditelji su dužni uzdržavati dijete koje je u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici samo ako ga njegov bračni ili izvanbračni drug ne može uzdržavati.

Ako roditelji ne uzdržavaju dijete u svojem kućanstvu, moraju plaćati mjesečni iznos za uzdržavanje djeteta (članak 183. Obiteljskog zakona).

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Obiteljskim zakonom propisano je da roditelji maloljetnog djeteta koji ne žive zajedno ili namjeravaju živjeti odvojeno te roditelji koji žive zajedno moraju postići dogovor o uzdržavanju zajedničke djece. Ako roditelji ne uspiju sami postići dogovor, u tome im pomaže centar za socijalnu skrb (*center za socialno delo*). Mogu zatražiti i mirenje. Ako roditelji ne uspiju postići dogovor o uzdržavanju zajedničke djece, o tome odlučuje sud (članak 140. Obiteljskog zakona).

Postupak za odlučivanje o uzdržavanju djeteta pokreće se na prijedlog jednog ili obaju roditelja, djetetova skrbnika, djeteta koje je navršilo 15 godina pod uvjetom da ono može razumjeti značenje i pravne posljedice svojih postupaka ili centra za socijalnu skrb (članak 102. Zakona o izvanparničnom postupku (*Zakon o nepravdnem postopku*)). Kad roditelji postignu dogovor o uzdržavanju djeteta, mogu predložiti i potpisivanje sudske nagodbe. Ako sud utvrdi da taj dogovor nije u interesu djeteta, prijedlog se odbija.

Obiteljskim zakonom propisano je da uzdržavana osoba i obveznik uzdržavanja mogu potpisati sporazum o naknadi za uzdržavanje koju su roditelji obvezni plaćati punoljetnom djetetu u obliku izvršne javnobilježničke isprave (članak 192. Obiteljskog zakona). Ako sud odlučuje o uzdržavanju, u Zakonu o izvanparničnom postupku propisano je da se postupak radi zaštite interesa djeteta, koji je utvrđen u tom zakonu, primjenjuje na postupak radi uzdržavanja punoljetnog djeteta dok god postoji obveza uzdržavanja u skladu s Obiteljskim zakonom.

Bračni drug koji nema sredstva za život i nezaposlen je, ali ne svojom krivnjom, ima pravo zatražiti naknadu za uzdržavanje od drugog bračnog druga u postupku razvoda braka ili u okviru posebne **tužbe**, koju mora podnijeti u roku od godine dana od pravomoćnog prestanka braka (članak 100. Obiteljskog zakona).

Prije podnošenja tužbe ili prijedloga za sporazumni razvod braka bračni drugovi pohađaju prethodno savjetovanje u centru za socijalnu skrb, osim ako nemaju zajedničku djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb, ako je jedan bračni drug neubrojiv, ako nije poznato gdje boravi ili gdje se nalazi jedan bračni drug, ako jedan ili oba bračna druga žive u inozemstvu. Ako bračni drugovi tijekom prethodnog savjetovanja ustanove da je brak postao neizdrživ barem za jednoga od njih, službenik centra za socijalnu skrb objašnjava im postupak mirenja i njegovu svrhu. Uz pristanak bračnih drugova centar za socijalnu skrb može nakon prethodnog savjetovanja pokrenuti postupak mirenja. Bračni drugovi mogu sudjelovati i u postupku mirenja kod drugih pružatelja usluga (članci 200. i 202. Obiteljskog zakona).

Bračni drugovi mogu sklopiti sporazum o uzdržavanju u slučaju razvoda u obliku izvršne javnobilježničke isprave sastavljene nakon sklapanja braka, tijekom braka ili nakon razvoda. Takav sporazum o uzdržavanju, a posebno sporazum o ukidanju prava na uzdržavanje, ne smije ugroziti interese djeteta (članak 101. Obiteljskog zakona).

Ako se uzdržavanje zatraži istodobno kad i razvod ili poništaj braka, tužba se smatra prijedlogom u izvanparničnom postupku. U tim se slučajevima za određivanje naknade za uzdržavanje primjenjuje Zakon o izvanparničnom postupku, kako je navedeno u članku 217. tog zakona, ili se zahtjev za dodjelu naknade za uzdržavanje podnosi u okviru tužbe u parničnom postupku nakon ispunjenja prethodno navedenih uvjeta (članak 100. Obiteljskog zakona). Kad je riječ o sadržaju prijedloga u okviru bračnog spora (koji sadržava odluku o uzdržavanju ako se ono zatraži u isto vrijeme kad i razvod ili poništaj braka), u Zakonu o izvanparničnom postupku propisano je da prijedlog u okviru bračnog spora mora sadržavati i konkretan zahtjev o kojem odlučuje sud. Uz prijedlog za razvod braka mora se priložiti evidencija iz centra za socijalnu skrb o prisustvovanju prethodnom savjetovanju ako je Obiteljskim zakonom predviđeno da podnositelj zahtjeva treba pohađati prethodno savjetovanje prije početka postupka (članak 82. Zakona o izvanparničnom postupku). Tužba podnesena u parničnom postupku mora sadržavati konkretan zahtjev u kojem su navedeni glavni predmet tužbe i prateći zahtjevi, činjenice na kojima tužitelj temelji svoj zahtjev, dokazi kojima se potkrepljuju te činjenice i ostali podaci obvezni za svaki zahtjev (članak 180. Zakona o parničnom postupku (*Zakon o pravdnem postopku*)). Zahtjevi moraju biti razumljivi i moraju sadržavati sve što je potrebno za sudsku raspravu. Posebno moraju uključivati sljedeće: naznaku suda, imena te stalno ili privremeno boravište ili poslovni nastan stranaka, imena pravnih zastupnika ili punomoćnika ako postoje, predmet spora i sadržaj izjave. Podnositelj zahtjeva mora potpisati zahtjev, osim ako je to nemoguće zbog njegova oblika. Izvorni potpis podnositelja zahtjeva njegov je vlastoručni potpis ili njegov elektronički potpis (koji je jednakovrijedan vlastoručnom potpisu). Ako podnositelj zahtjeva ne zna pisati ili se ne može potpisati, na zahtjevu ostavlja otisak prsta umjesto potpisa. Ako sud sumnja u izvornost zahtjeva, može donijeti odluku kojom nalaže da se dostavi zahtjev ovjeren potpisom. Protiv te odluke ne može se podnijeti žalba. Ako izjava uključuje neki zahtjev, stranka u zahtjevu mora navesti činjenice na koje se poziva i, ako je potrebno, dokaze (članak 105. Zakona o parničnom postupku).

Okružni sud (*okrožno sodišče*) donosi odluku u prvom stupnju u izvanparničnom postupku o uzdržavanju između roditelja i djece i o uzdržavanju zatraženom nakon razvoda ili poništaja braka, a u parničnom postupku o uzdržavanju među bračnim drugovima nakon razvoda ili poništaja braka (članak 10. Zakona o izvanparničnom postupku, članak 32. Zakona o parničnom postupku).

U izvanparničnom postupku i u parničnom postupku sudske pristojbe plaćaju se u skladu sa Zakonom o sudskim pristojbama (*Zakon o sodnih taksah*).

Obvezno je plaćanje **sudskih pristojbi** u trenutku podnošenja tužbe. Sudske se pristojbe moraju platiti najkasnije do isteka roka koji je sud odredio u nalogu za njihovo plaćanje (članak 105.a Zakona o parničnom postupku).

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Zahtjev za dodjelu naknade za uzdržavanje podnosi djetetov **pravni zastupnik**. Maloljetnu djecu zastupaju njihovi roditelji. Ako je dijete smješteno u udomiteljsku obitelj, zahtjev podnosi djetetov skrbnik.

Postupak za odlučivanje o uzdržavanju djeteta pokreće se na prijedlog jednog ili obaju roditelja, djetetova skrbnika, djeteta koje je navršilo 15 godina pod uvjetom da ono može razumjeti značenje i pravne posljedice svojih postupaka ili centra za socijalnu skrb. Sud može pokrenuti postupak za odlučivanje o uzdržavanju djeteta i po službenoj dužnosti (članak 102. Zakona o izvanparničnom postupku).

Sud osigurava da djeca koja su navršila 15 godina i mogu razumjeti značenje i pravne posljedice svojih postupaka sama izvršavaju postupovne radnje kao sudionici u postupku. Pravni zastupnik djeteta može izvršavati radnje u postupku samo dok dijete ne izjavi da će ono izvršavati te radnje. Djecu mlađu od 15 godina ili djecu za koju sud odluči da ne mogu razumjeti značenje i pravne posljedice svojih postupaka zastupa pravni zastupnik. Ako se interesi djeteta i njegova pravnog zastupnika razlikuju, sud djetetu određuje posebnog („kolizijskog“) skrbnika (*kolizijski skrbnik*). (članak 45. Zakona o izvanparničnom postupku).

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Okružni sud donosi odluku u prvom stupnju u izvanparničnom postupku o uzdržavanju između roditelja i djece te o uzdržavanju zatraženom nakon razvoda ili poništaja braka, a u parničnom postupku o uzdržavanju među bračnim drugovima nakon razvoda ili poništaja braka (članak 10. Zakona o izvanparničnom postupku, članak 32. Zakona o parničnom postupku).

Opća **mjesna nadležnost** u izvanparničnom postupku: mjesnu nadležnost ima sud na čijem području osoba protiv koje je podnesen prijedlog ima stalno boravište ili poslovni nastan. Kad sud pokreće postupak po službenoj dužnosti, mjesnu nadležnost ima sud na čijem području osoba u vezi s kojom se vodi postupak ima stalno boravište. Ako sudionik nema stalno boravište u Sloveniji, mjesna nadležnost određuje se prema mjestu njegova privremenog boravišta. Ako sudionik uz stalno boravište ima i privremeno boravište u drugom mjestu i može se pretpostaviti na temelju okolnosti da će ondje živjeti dulje vrijeme, mjesnu nadležnost ima i sud na čijem području sudionik ima privremeno boravište (članak 11. Zakona o izvanparničnom postupku).

Posebna mjesna nadležnost u izvanparničnom postupku: u postupku za uređivanje odnosa između roditelja i djece (što uključuje odluke o uzdržavanju) mjesnu nadležnost ima i sud na čijem području dijete ima stalno boravište. Ako dijete uz stalno boravište ima i privremeno boravište u drugom mjestu i može se pretpostaviti na temelju okolnosti da će ondje živjeti dulje vrijeme, nadležnost ima i sud na čijem području dijete ima privremeno boravište. Ako je za postupak povezan sa zakonskim uzdržavanjem s međunarodnim elementom nadležan slovenski sud jer je podnositelj zahtjeva dijete sa stalnim boravištem u Sloveniji, mjesnu nadležnost ima sud na čijem području podnositelj zahtjeva ima stalno boravište (članak 13. Zakona o izvanparničnom postupku).

Opća mjesna nadležnost u parničnom postupku: opću mjesnu nadležnost ima sud na čijem području tuženik ima stalno boravište. Ako je nadležan slovenski sud zato što tuženik ima privremeno boravište u Sloveniji, opću mjesnu nadležnost ima sud na čijem području tuženik ima privremeno boravište. Ako tuženik uz stalno boravište ima i privremeno boravište u drugom mjestu i može se pretpostaviti na temelju okolnosti da će ondje živjeti dulje vrijeme, opću mjesnu nadležnost ima i sud na čijem području tuženik ima privremeno boravište (članak 47. Zakona o parničnom postupku).

Posebna mjesna nadležnost u parničnom postupku: opću mjesnu nadležnost ima sud na čijem području tuženik ima stalno boravište. Ako je za spor povezan sa zakonskim uzdržavanjem nadležan slovenski sud jer tuženik u Sloveniji ima imovinu iz koje bi se moglo naplatiti uzdržavanje, mjesnu nadležnost ima sud na čijem se području nalazi ta imovina (članak 50. Zakona o parničnom postupku).

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Stranke mogu obavljati pravne radnje osobno ili preko punomoćnika. Punomoćnik u postupcima pred okružnim sudom može biti samo odvjetnik ili osoba koja je položila pravosudni ispit (članci 86. i 87. Zakona o parničnom postupku).

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudske postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Da, **sudske pristojbe** plaćaju se u trenutku podnošenja prijedloga ili tužbe (članak 39. Zakona o izvanparničnom postupku, članak 105.a Zakona o parničnom postupku).

U sporovima povezanim s pravom na zakonsko uzdržavanje ili zahtjevima za plaćanje pojedinačnih iznosa zakonskog uzdržavanja iznos sudskih pristojbi utvrđuje se na temelju vrijednosti predmeta spora, a izračunava se **zbrajanjem doprinosa za tri mjeseca**, osim ako se traži naknada za uzdržavanje za kraće razdoblje (članak 23. Zakona o sudskim pristojbama).

Međutim, ako se naknada za uzdržavanje traži u okviru postupka odlučivanja o roditeljskoj skrbi, plaća se sudska pristojba u fiksnom iznosu od 45 EUR (tarifni broj 1212 iz Tarife pristojbi Zakona o sudskim pristojbama).

Da, dostupna je besplatna pravna pomoć za pokrivanje troškova postupka. Predsjednik okružnog suda odlučuje o dodjeli besplatne pravne pomoći (članak 2. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*)).

Za oslobođanje od plaćanja sudskih pristojbi, odgodu njihova plaćanja ili njihovo obročno plaćanje mora se podnijeti zaseban zahtjev sudu koji vodi glavni postupak (članak 12. Zakona o sudskim pristojbama).

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Naknada za uzdržavanje utvrđuje se ovisno o potrebama uzdržavane osobe te ovisno o materijalnim i financijskim okolnostima obveznika uzdržavanja. Pri izračunu naknade za uzdržavanje djeteta sud mora uzeti u obzir interese djeteta kako bi naknada bila dovoljna za osiguravanje njegova uspješnog fizičkog i psihičkog razvoja. Naknada za uzdržavanje djeteta mora uključivati troškove djetetovih potreba, posebno troškove stanovanja, hrane, odjeće, obuće, njege i sigurnosti, obrazovanja, razvoja, rekreacije, razonode i drugih djetetovih posebnih potreba (članci 189. i 190. Obiteljskog zakona).

Naknada za uzdržavanje utvrđuje se kao mjesečni iznos koji se plaća unaprijed i može se zatražiti od trenutka podnošenja tužbe ili prijedloga za uzdržavanje (članak 196. Obiteljskog zakona).

Na zahtjev ili prijedlog uzdržavane osobe ili obveznika uzdržavanja sudovi mogu povisiti, sniziti ili ukinuti obvezu uzdržavanja utvrđenu na temelju izvršne isprave u slučaju promjene u pogledu potreba uzdržavane osobe ili okolnosti obveznika uzdržavanja na temelju kojih je utvrđen iznos naknade za uzdržavanje. Ako se slažu s povišavanjem ili snižavanjem iznosa naknade za uzdržavanje djeteta koji je utvrđen na temelju izvršne isprave, roditelji mogu zatražiti potpisivanje sudske nagodbe. Ako sud utvrdi da taj dogovor nije u interesu djeteta, prijedlog se odbija. O povišavanju, snižavanju ili ukidanju naknade za uzdržavanje koju roditelji moraju plaćati punoljetnom djetetu ili koju punoljetno dijete mora plaćati roditeljima uzdržavana osoba i obveznik uzdržavanja mogu sklopiti sporazum u obliku izvršne javnobilježničke isprave (članak 197. Obiteljskog zakona).

Iznos naknade za uzdržavanje utvrđen na temelju izvršne isprave prilagođava se jednom godišnje u skladu s indeksom potrošačkih cijena u Sloveniji. Prilagodba se provodi u siječnju, pri čemu se u obzir uzima kumulativni porast potrošačkih cijena do kojeg je došlo od mjeseca u kojem je iznos naknade za uzdržavanje zadnji put utvrđen ili prilagođen. Faktor prilagodbe iznosa naknade za uzdržavanje objavljuje ministar obitelji u Službenom listu Republike Slovenije (*Uradni list Republike Slovenije*). Centar za socijalnu skrb u pisanom obliku obavještuje uzdržavanu osobu i obveznika uzdržavanja o svakoj prilagodbi i o novom iznosu naknade za uzdržavanje. Obavijest centra za socijalnu skrb, zajedno sa sudskom nagodbom, pravomoćnom sudskom odlukom ili izvršnom javnobilježničkom ispravom izvršna je isprava.

Ako se uzdržavana osoba redovito ne školuje nakon navršenih 18 godina u godini u kojoj je prilagođena naknada za uzdržavanje, centar za socijalnu skrb ne treba u pisanom obliku obavijestiti ni uzdržavanu osobu ni obveznika uzdržavanja o njezinoj prilagodbi. Nakon navršenih 18 godina uzdržavana osoba mora u roku od 30 dana od dobivanja statusa učenika ili studenta centru za socijalnu skrb dostaviti potvrdu o upisu ili ga obavijestiti o tome gdje se redovito školuje. Ako uzdržavana osoba ne postupi onako kako je opisano u prethodnoj rečenici, centar za socijalnu skrb ne prilagođava naknadu za uzdržavanje za tu godinu. Nakon što dijete postane punoljetno, obveznik uzdržavanja može se obratiti centru za socijalnu skrb kako bi provjerio ima li dijete status učenika ili studenta. Ako uzdržavana osoba nema status učenika ili studenta, obveznik uzdržavanja nije obavezan plaćati naknadu za uzdržavanje bez obzira na obavijest o prilagodbi naknade izdanu prije gubitka statusa učenika ili studenta (članak 198. Obiteljskog zakona).

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Iznos naknade za uzdržavanje djeteta obično se uplaćuje na bankovni račun djetetova pravnog zastupnika. Naknada za uzdržavanje za odrasle osobe uplaćuje se na njihove bankovne račune. Sud odlučuje o tome na koji se način i kome plaća naknada za uzdržavanje.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Ako obveznik uzdržavanja **ne ispuní svojoj obvezu dobrovoljnog plaćanja naknade za uzdržavanje** u skladu s izvršnom ispravom (presudom, sudskim nalogom, izvršnom javnobilježničkom ispravom, zajedno s obavješću o prilagodbi iznosa naknade za uzdržavanje), **uzdržavana osoba može sudu podnijeti prijedlog za izvršenje** kako bi osigurala ispunjenje obveza u skladu s odredbama Zakona o izvršenju i osiguranju (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*).

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

Te su informacije dostupne na portalu e-pravosuđe: [Postupci izvršenja sudskih odluka](#).

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

U postupcima za dobivanje/uređivanje uzdržavanja početne informacije o uzdržavanju mogu se dobiti u bilo kojem centru za socijalnu skrb.

Stvarnu nadležnost za utvrđivanje naknade za uzdržavanje imaju okružni sudovi. Stranke u postupku mogu podnijeti zahtjev za besplatnu pravnu pomoć u obliku odvjetničkog zastupanja i oslobođanja od plaćanja troškova postupka.

Ako obveznik uzdržavanja ne plati naknadu za uzdržavanje, pravni zastupnik maloljetnika ili punoljetna uzdržavana osoba mogu nadležnom lokalnom sudu (*okrajno sodišče*) podnijeti prijedlog za izvršenje. Pomoć pri sastavljanju prijedloga za izvršenje može se dobiti od centara za socijalnu skrb, lokalnih sudova, odvjetnika i Javnog fonda za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje (*Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije*).

Slovenski Vrhovni sud (*Vrhovno sodišče*) objavio je revidirane obrasce za podnošenje zahtjeva za dodjelu naknade za uzdržavanje i upute o njihovu ispunjavanju u listu *Sodnikov informator*. Služe kao pomoć pri podnošenju prijedloga za izvršenje i dostupni su na internetskim stranicama

[Ministarstva rada, obitelji, socijalnih pitanja i jednakih mogućnosti](#) (*Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti*).

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Ako obveznik uzdržavanja ne plati naknadu za uzdržavanje, pravni zastupnik djeteta ili punoljetna uzdržavana osoba može podnijeti zahtjev za plaćanje naknade za uzdržavanje iz Javnog fonda za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje Republike Slovenije, ali samo na temelju pravomoćne ili izvršne sudske odluke ili nagodbe u kojoj je utvrđen iznos naknade uzdržavanja te pod uvjetom da je pravni zastupnik bezuspješno pokušao sam osigurati izvršenje naplate uzdržavanja ili je podnio uredno ispunjen zahtjev za izvršenje naplate naknade za uzdržavanje u inozemstvu.

Pravo na zamjensko uzdržavanje imaju djeca koja još nisu navršila 18 godina i djeca u dobi od 18 do 26 godina ako se redovito školuju i nisu zaposlena ni prijavljena kao nezaposlena te koja su:

državljeni Slovenije sa stalnim boravištem u Sloveniji

strani državljani sa stalnim boravištem u Sloveniji, ako je tako propisano u međunarodnom ugovoru ili je to u skladu s uvjetima uzajamnosti.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

Da. Pomoć pri izvršenju odluka o uzdržavanju pruža Javni fond za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje, koji je određen kao središnje tijelo u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u

stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja. Javni fond za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje određen je kao središnje tijelo u skladu s Haškom konvencijom o međunarodnoj naplati tražbina za uzdržavanje djece i drugim oblicima obiteljskog uzdržavanja te kao tijelo za slanje i primanje pismena u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o ostvarivanju alimentacijskih zahtjeva u inozemstvu.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Podaci za kontakt:

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije (Javni fond za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje Republike Slovenije)

Dunajska cesta 20

1000 Ljubljana Slovenija

Tel. +386 14720990

Faks: +386 14345899

E-adresa: jpsklad@jps-rs.si

Internetske stranice: <http://www.srips-rs.si/>

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Ne. U skladu s člankom 55. Uredbe (EZ) br. 4/2009 zahtjevi za izvršenje naknade za uzdržavanje moraju se podnijeti preko središnjeg tijela države članice u kojoj podnositelj zahtjeva boravi, nakon čega središnje tijelo prosljeđuje zahtjev središnjem tijelu Slovenije, tj. Javnom fondu za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

Uredbom se ne predviđa izravan kontakt podnositelja zahtjeva koji boravi u inozemstvu i Javnog fonda za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje kao središnjeg tijela.

Središnje tijelo države članice u kojoj podnositelj zahtjeva ima boravište odgovorno je za komunikaciju. Središnje tijelo države članice u kojoj podnositelj zahtjeva ima boravište pruža svu pomoć pri podnošenju pravilno i uredno ispunjenog zahtjeva za izvršenje naknade za uzdržavanje u Sloveniji te prosljeđuje zahtjev i moguće priloge Javnom fondu za stipendije, razvoj, invalidnine i naknade za uzdržavanje koji pregledava zahtjev, prema potrebi traži dodatne informacije ili ispravke te zastupa podnositelja u postupcima izvršenja pred sudovima i drugim tijelima u Sloveniji.

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Da.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

–

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

Dostupna je besplatna pravna pomoć za pokrivanje troškova postupka. Predsjednik okružnog suda odlučuje o dodjeli besplatne pravne pomoći (članak 2. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći).

Besplatna pravna pomoć može se dodijeliti za pravne savjete, odvjetnika ili druge pravne usluge utvrđene zakonom, za sve oblike sudske zaštite pred sudovima opće nadležnosti i pred specijaliziranim sudovima u Sloveniji, pred Ustavnim sudom Republike Slovenije (*Ustavno sodišče*) i pred svim tijelima, institucijama i osobama u Sloveniji nadležnima za izvansudsko rješavanje sporova, a može se sastojati i od oslobođanja od plaćanja sudskih troškova (članak 7. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći).

U skladu s tim zakonom korisnici mogu biti: 1. slovenski državljani; 2. strani državljani s privremenom ili stalnom boravišnom dozvolom u Sloveniji i osobe bez državljanstva koje zakonito borave u Sloveniji; 3. drugi strani državljani pod uvjetima uzajamnosti ili pod uvjetima i u slučajevima utvrđenima u međunarodnim ugovorima obvezujućima za Sloveniju; 4. nevladine organizacije i udruge koje djeluju na neprofitnoj osnovi i u javnom interesu i upisane su u odgovarajući registar u skladu s primjenjivim zakonodavstvom, u sporovima povezanim s izvršavanjem aktivnosti u javnom interesu ili s namjerom za koju su osnovane; 5. druge osobe za koje je u zakonu ili u međunarodnom ugovoru obvezujućem za Sloveniju propisano da imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć (članak 10. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći).

Osoba koja ima pravo na besplatnu pravnu pomoć može je zatražiti u bilo kojoj fazi postupka. U postupku odlučivanja o zahtjevima za besplatnu pravnu pomoć utvrđuju se financijska situacija podnositelja i drugi uvjeti utvrđeni u tom zakonu (članak 11. Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći).

Na temelju članka 46. Uredbe takvo se oslobođanje od plaćanja sudskih troškova primjenjuje na sve zahtjeve uzdržavane osobe iz članka 56. Uredbe povezane s uzdržavanjem koje proizlazi iz odnosa roditelj – dijete kad je riječ o osobama mlađima od 21 godine.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Nisu donesene mjere za provedbu članka 51. Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 29/03/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.